

MADELEINE TERAN RODRIGUEZ
JORGE LUIS GARCIA HERNANDEZ
(Kuba)

Očuvanje nezavisnosti nesvrstanih zemalja pripremom za narodni rat

Pred izričitim zahtjevom da se ne bavimo onim što nas dijeli, već onim što nas ujedinjuje, pokret nesvrstanih je uspješno stvorio opću politiku koja je, bez obzira na imperijalističke pritiske, doživjela uspješne trenutke, što potvrđuje jedinstvo, čvrstinu i akcionu sposobnost pokreta.

Veoma važan aspekt očuvanja sigurnosti i nezavisnosti jeste oružana obrana. Na žalost, bez obzira na politiku mira nesvrstanih, socijalističkih i neutralnih zemalja, svake godine smo svjedoci novih imperijalističkih agresija, a raste broj zemalja čiji je teritorijalni integritet ugrožen i onih koje se moraju boriti da bi ga sačuvala.

Mir je dragocjen dar koji se osvaja. Ljubav prema miru obavezuje nas da se narodnim ratom, pripremimo za obranu zemlje, prvenstveno zato što mir povezujemo sa nezavisnošću, sigurnošću i suverenitetom, kao osnovnim ljudskim pravima koja svi moramo posjedovati i štititi.

Bez pretenzija da odredimo jedan jedinstveni model, iznijet ćemo naše kriterije za pripremu zemlje za obranu, podrazumijevajući pod tim skup političkih, ekonomskih i vojnih mjera koje treba poduzeti da bi se odbila i savladala strana agresija.

U procesu planiranja oružanog oslonca nezavisnoj politici, neophodno je odrediti tko je saveznik, a tko neprijatelj. Neprijatelj je imperijalizam, cionizam i režim apartheida. Podsjetimo se da su SAD u Ujedinjenim narodima 1974. naše jedinstvo kvalificirale kao

»diktaturu većine«, a cionisti i vlada Južne Afrike udružili su se protiv našeg pokreta. Od Beograda do danas osnivači nesvrstanog pokreta nisu uzalud zagovarali stvaranje političkog mehanizma koji bi služio kolektivnoj obrani pojma samoodređenja naroda ugroženog blokovskom politikom SAD i njenih saveznika.

Povijest naše zemlje, sa dvjema realiziranim vojnim intervencijama i jednom promašenom, na pijesku Playe Girón; povijest Koreje i Vijetnama, koje su uspjele poraziti u tehnici i naoružanju nadmoćnijeg neprijatelja; povijest Angole, Etiopije, arapskih zemalja, Santo Domingoa i Meksika, čiji je integritet ugrožen na velikom dijelu njihovog teritorija; male Grenade, okupirane prije samo pet godina; povijest Nikaragve, koja je i danas žrtva agresije, neosporno potvrđuju da su osnovni neprijatelji nesvrstanih imperijalizam, cionizam i režim apartheida. Poznavanje i shvaćanje ove istine omogućavalo je i omogućit će u budućnosti nesvrstanim zemljama, koje imaju iste interese, da izbjegnu oružane sukobe, koje lukavo podstiče taj moćni neprijatelj.

Drugo važno pitanje u određivanju osnova obrane suvereniteta i nezavisnosti jeste potpuna svijest o sposobnosti vlastitih snaga. Naša najveća snaga jeste u monolitnom jedinstvu naših naroda; u tome da ne zaboravimo da je većina naših zemalja nerazvijena i da zbog toga velikoj moći mogućeg neprijatelja ne možemo suprotstaviti samo pripremljenu regularnu vojsku koja raspolaže sa odgovarajućim naoružanjem, logistikom i brojem, kako bi izvojevali pobjedu.

Vodeći računa o konkretnim uvjetima možemo pobijediti neprijatelja samo ako raspolažemo velikom narodnom vojskom u kojoj će se ujediniti regularne trupe i snage, uz masovno učešće naroda, bez obzira na spol ili dob. Proizilazi da oružana obrana naših zemalja mora početi od alternative da, u slučaju agresije, narod učestvuje u njenom odbijanju do potpune pobjede. Za nerazvijene zemlje rat protiv agresora mora biti shvaćen kao neprekidan fenomen koji počinje planiranjem i stvaranjem ratnih, ekonomskih, političkih i vojnih osnova unutar zemlje u doba mira, koje se pokreću u trenutku agresije. Ako prihvaćamo gore navedeno, moramo predvidjeti oružane akcije planirane i uvježbane u miru koje ćemo realizirati čak i ako neprijatelj, nakon velikih gubitaka privremeno zaposjedne dio teritorije.

Smatramo da priprema za narodni rat uključuje ozbiljno patriotsko obrazovanje cjelokupnog stanovništva isticanjem nacional-

nih vrijednosti, ponosa i ljubavi za nezavisnost i integritet zemlje, nezavisno od religijskih, političkih i rasnih vjerovanja i društvenog statusa, koristeći za to neposredan rad i sva sredstva masovne komunikacije više ili manje intenzivno, zavisno od političke situacije. Od osnovne škole naši sinovi uče da vole domovinu i od školske dobi moraju biti spremni da domovinu brane od vanjske agresije. Jedna od stalnih briga nesvrstanih zemalja bilo je očuvanje nacionalnog identiteta kao oblika obrane vlastitog suvereniteta, usprkos utjecaju koji imperijalističke zemlje, svojim razvojem, imaju na našu omladinu i način njihovog života.

Međutim, nije dovoljna samo patriotska priprema već je neophodno ostvariti i druge zadatke, među kojima su:

(1) koncepcija organizacijskih struktura koju će zemlja imati u slučaju oružane agresije, priprema stanovništva za aktivnu obranu, stvaranje materijalnih mogućnosti da se stanovništvu dodijeli raspoloživo naoružanje, te izučavanje oružja manuelne izrade koje su kreirali drugi narodi, poput vijetnamskog;

(2) priprema privrede i poljoprivrede zemlje za ratne uslove. To uključuje i primjenu zakona koji će onemogućiti teritorijalnu koncentraciju ključnih industrija, što ih čini manje ranjivim pred aktivnostima neprijatelja. Osim toga, predviđa se određivanje poljoprivrednih proizvoda, sirovina i strateške proizvodnje za oružanu obranu, na temelju čega se određuje broj osoba, različitost proizvoda i kultura koje se u slučaju rata, moraju i dalje proizvoditi uz odgovarajuće osiguranje;

(3) obuka sposobnih kadrova koji mogu rukovoditi borbom, uključivši i borbu u pozadini neprijatelja;

(4) obuka oružanih snaga pripremljenih da odbiju iznenadni napad i osiguraju multilateralno prestrojavanje zemlje za rat;

(5) detaljno izučavanje terena, što uključuje kopnenu putnu mrežu, rijeke, more i jezera, željeznice, planinske masive, močvarne terene i gradove; određivanje mjesta gdje je moguće pružati žestoki otpor i pobijediti neprijatelja, te stvaranje, na svim područjima, uvjeta za preživljavanje i odbijanje agresije;

(6) stvaranje čvrste, aktivne i fleksibilne obrane koja će, bez obzira na oblik početne agresije, prouzrokovati velike gubitke neprijatelju, u ljudstvu i u naoružanju. U svakom trenutku mora pre-

vagnuti opći princip uskraćivanja primirja ili odmora osvajaču, te stalnog poštivanja života ranjenih i zatvorenika.

Upravljanje narodom zahtijeva fleksibilne strukture koje će omogućiti rukovođenje oružanom borbom. Veliki značaj ima organiziranje narodnih snaga na teritorijalnom principu i određeni stupanj nezavisnosti.

Izučavanje i neprestano analiziranje međunarodne političke situacije jeste osnova za određivanje trenutka kada se nad zemljom pojavljuje stvarna prijetnja. Nekorektna procjena može, u najboljem slučaju, stvarati gubitke u privredi, a u najgorem i u ljudskim životima, čime bi oružane akcije otpočele u nepovoljnim uslovima. Pri određivanju prijelaza zemlje na ratno stanje poduzet će se, između ostalog, i slijedeće mjere:

(1) aktiviranje organa koji su zaduženi za obranu domovine i mobilizaciju za narodni rat, uključujući regularne snage;

(2) osigurava se neprekidno komandovanje i poduzimaju se stroge mjere za zaštitu značajnih političkih i vojnih ličnosti;

(3) stanovništvo mora biti informirano intenzivnim obavještanjem, uz poziv na obranu zemlje; imenuje se i identificira neprijatelj, pothranjuje mržnja prema njemu kako bi zemlja u cjelosti odbila agresora;

(4) stanovništvu se dodjeljuje oružje, unaprijed štampani materijali o metodama borbe, uključujući izradu i korištenje rudimentarnog naoružanja. Instaliraju se, po određenom rasporedu, poluzanatske tvornice za proizvodnju municije i naoružanja. Aktiviraju se organizacijske strukture stanovništva;

(5) u skladu sa situacijom poduzimaju se mjere za najoptimalnije korištenje transporta. Gorivom, namirnicama i drugim resursima opskrbljuje se prema specijalnim pravilima;

(6) poduzimaju se odgovarajuće mjere da se neutralizira prethodno infiltrirani neprijatelj;

(7) realizira se, svim mogućim mjerama, snažna kampanja za domaće i međunarodno informiranje, da bi se zatražila politička, materijalna i moralna podrška od Savjeta sigurnosti Ujedinjenih nacija, nesvrstanog pokreta, progresivnih snaga, te socijalističkih i neutralnih zemalja;

(8) praksom i vježbanjem sa regularnim trupama raste učešće civilnog stanovništva u borbenoj spremnosti.

Mjere nesvrstanih zemalja kao podrška zemlji koja se nalazi u neposrednoj opasnosti od agresije

Izuzetno su važne sve mjere podrške koje napadnuta zemlja može dobiti od nesvrstanih zemalja. Osuda agresora mora biti jedno-glasna, efektivna i aktivna kako bi se zaustavila njegova želja za osvajanjem i time doprinijelo monolitnom jedinstvu pokreta. Podrška se mora manifestirati na politički način, u svim međunarodnim tijelima, i masovnim nacionalnim okupljanjima na kojima će se zahtijevati poštivanje suvereniteta.

Zatražit će se hitna analiza situacije u Savjetu sigurnosti Ujedinjenih nacija i primjena sankcija koje Povelja za to predviđa. Ako pokret nesvrstanih djeluje odlučno, a zemlja u opasnosti bez oklijevanja preduzme sve neophodne mjere za vlastitu obranu, agresor će biti obuzdan ili će se upustiti u krajnje krvavi i neproduktivan rat koji će vremenom ohladiti njegov ratni žar, te će shvatiti da su nesvrstane zemlje spremne i sposobne braniti teritorijalni integritet i nezavisnost svakog pojedinog člana, bez obzira na to koliko on bio veliki ili značajan.

Neka obilježja narodnog rata

U slučaju da se neprijatelj odluči na agresiju, njoj može prethoditi neprekidno vojno, ekonomsko i diplomatsko uznemiravanje. Agresija može biti iznenadna, bez jasnih indicija koje bi ukazivale na prave namjere agresora. Kao što smo već spomenuli, uznemiravanje može biti neočekivano i iznenadno, ili u vidu, više ili manje prikrivenog, približavanja neprijateljskih snaga, s namjerom da prijete ili da realiziraju izravne borbene akcije. U svakom slučaju, neprijatelj će biti nadmoćniji u zraku, na kopnu i na moru.

Na početku invazije, bez obzira na to o kojoj je varijanti riječ, napadnuta zemlja će pokušati tu agresiju odbiti, sprovodeći, između ostalog, slijedeće mjere:

(1) objavljuje pred čitavim svijetom da je žrtva invazije i traži međunarodnu pomoć i podršku;

(2) kopnene snage, ratna mornarica i zrakoplovstvo nanose što veće gubitke neprijatelju ne bi li ga usporili ili zaustavili i tako osigurali izvršenje mobilizacije i prelazak zemlje na ratno stanje, koristeći prednosti koje ima obrana kao metoda narodnog rata;

(3) borba protiv iskrčavanja odvija se svim raspoloživim snagama, uključivši cjelokupno stanovništvo organizirano u odrede narodne milicije;

(4) ako neprijatelj, bez obzira na otpor koji pruža narodni rat i na velike materijalne i ljudske gubitke, ipak ostvari uspjeh u nekim segmentima, snage i odredi koji su unaprijed pripremljeni za realizaciju narodnog rata zauzimaju planinske masive, šumske i močvarne predjele, aktiviraju borbene ilegalne grupe u gradovima i na selu, postavljaju zasjede, te neprijatelja stalno proganjaju, ne dozvoljavajući mu da se slobodno kreće, niti da razvija taktiku pomirenja;

(5) primjenjuju se diverzantske akcije protiv neprijateljske tehnike, transporta, osoblja i komunikacija;

(6) vodi se borba protiv izdajica koje opravdavaju i daju podršku agresoru, štiti se stanovništvo i šire se istinite informacije svim medijima o izvršenim akcijama, pozivajući narod na sveopći ustanak;

(7) u gradovima i na selu onemogućava se normalno funkcioniranje industrije za potrebe agresora, a neprijatelj se proganja tako što je stalno prisiljen da se premješta;

(8) proizvodi se vlastita municija i naoružanje u za to namijenjenim tvornicama još u miru, a koristi se i naoružanje oduzeto neprijatelju;

(9) odredi koji djeluju u neprijateljskoj pozadini, ovisno o situaciji, koordiniraju vlastitu aktivnost sa regularnim trupama koje se još uvijek bore, te realiziraju zajedničke akcije;

(10) ako uvjeti to dozvoljavaju, gerilski odredi se ujedinjuju radi napada na neke neprijateljske odrede i garnizone. Nakon toga se vraćaju, i to vrlo munjevito, na odgovarajuća područja borbenih aktivnosti;

(11) neprijatelj se stalno napada kada je u pokretu, na cestama, rijekama ili u toku prevoženja željeznicom;

(12) neprijatelj se mora naći pred paradoksalnom situacijom da je okupirao područje, ali da u njemu ne može raditi ono što želi. Ako koncentrira svoje snage u gradove, neće moći okupirati ostali dio zemlje, a ako to ne učini, bit će poražen i uništen.

Ako se neprijatelju nanese gubici, on je iscrpljen i mora popuniti jedinice rezervnim, svježim snagama koje, naravno, nisu beskonačne; gerilski odredi, s druge strane, postepeno jačaju i

oblikuju jedinice koje mogu voditi bitke protiv sve brojnijih neprijateljskih snaga.

Vodeći računa o poznavanju terena, što je karakteristika gerilskih snaga, one će uvijek moći, a i moraće izabrati mjesto, vrijeme i metod za najprikladniji oblik napada, djelujući sa inicijativom i odvažno.

Ako nije riječ o izoliranoj akciji, neprijatelj će se pokušati iskrcati, boriti se protiv snaga koje će mu se odupirati, okupirati teritorij, uspostaviti marionetsku vladu i sprovesti sve neophodne mjere kako bi se u zemlji uspostavio mir, uključivši intenzivni politički rad sa stanovništvom, a posebno sa omladinom, s namjerom da se invazija opravda i prihvati, kao svršen čin, te da se potkopavaju patriotski osjećaji, uz naglašavanje vjerojatne »prednosti« koje agresija može donijeti stanovništvu sa materijalne tačke gledišta.

Neprijatelj će obećati i realizirati oprost pojedincima koji se protiv njega bore, potaknut će izdaju i pokušat će osnovati petu kolonu s namjerom da se, za što kraće vrijeme, dodijeli izgled legitimnosti marionetskoj vladi koju će dovesti na vlast, pokušavajući ostaviti utisak da je osnovni cilj agresije vratiti okupiranu zemlju u okrilje veličane »demokracije i slobode«.

Izvan zemlje neprijatelj će lansirati klevetničku kampanju, vršiti će svakojake pritiske da dobije podršku međunarodne zajednice, u čemu će, možda, dijelom i uspjeti. Nesvrstani pokret mora se boriti da se u njegovim redovima ne bi razvile negativne tendencije.

Moguće je da u početku invazija bude negirana, te da se ona predstavi kao unutrašnji sukob; odatle proizilazi značaj ispravne analize i brzih i odlučnih akcija. U tom trenutku potezi svih snaga i sredstava moraju biti koordinirani i izvršeni pod jedinstvenom idejom i jedinstvenim planom. Dok je jednom dijelu snaga cilj da učini nepokretnim agresorove garnizone, drugi dio napada, iznutra i izvana, velike okupirane gradove, zapodijevajući sukobe na kratkoj distanci i odlučno, djelomično izolirajući i uništavajući neprijatelja, pruživši mu uvijek mogućnost da se preda na temelju Sporazuma iz Ženeve, od 12. kolovoza 1949. godine.

Bez obzira na to da li će se pregovori realizirati ili ne, oružane akcije na čitavom teritoriju neće biti prekinute; narodni rat je pravedan rat, u kojem napadnuta zemlja koristi vlastiti narod, resurse, moral i povijest. Neprijatelj ne može uništiti čitav jedan narod. Stoga, zbog prirode borbe, mora biti danonoćno budan, budući da

će napadnuti narod sam izabrati trenutak, oblik i metode kako uništiti neprijatelja.

Mogu li se imperijalizam, cionizam i režim aparthejda suprotstaviti takvoj situaciji? Nisu to mogli učiniti fašistički okupatori ovdje u Jugoslaviji, zemlji koja je uporno i uspješno branila vlastitu nezavisnost i koja je pobijedila neprijateljske snage u narodnom ratu, veličanstvenih razmjera i zadivljujuće organizacije, niti su to mogle SAD u Vijetnamu. Neće to uspjeti agresoru ni u jednoj zemlji svijeta, u kojoj je, osim nužnog patriotizma, narod organiziran, obučen i naoružan radi obrane nacionalnog suvereniteta.

Na kraju bismo istakli da pravično i smiono izvršavanje solidarnih dužnosti zemalja članica pokreta nesvrstanih, može doprinijeti zaustavljanju imperijalističkih i neokolonijalističkih snaga u bilo kojem dijelu svijeta.

Jedinstvo pokreta nesvrstanih zemalja, njegova aktivnost i odluka naroda da brane vlastitu samostalnost, koristeći narodni rat u slučaju potrebe najbolja je garancija da će imperijalistički neprijatelj uvažavati naše pravo da suvereno odlučujemo o sudbini i razvoju naših zemalja.